

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSŤRICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

NÁRODNÉ
OSVETOVÉ
CENTRUM

PROPOZÍCIE

Vidiečanova Habovka 2025

celoštátna postupová súťaž a prehliadka hudobného folklóru

Vyhlasovateľ:

Národné osvetové centrum

Organizátor:

**Pohronské osvetové stredisko - kultúrna inštitúcia Banskobystrického
samosprávneho kraja v Žiari nad Hronom**

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1 Celoštátna postupová súťaž a prehliadka hudobného folklóru Vidiečanova Habovka je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2 Súťaž je určená mládeži a dospelým.
- 1.1.3 Súťažiteľ môžu ľudové hudby, speváci a inštrumentalisti.
- 1.1.4 Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.
- 1.1.5 Súťaž sa koná **každé dva roky**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1 Hlavným cieľom súťaže je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie hudobného folklóru.
- 1.2.2 Ďalšími cieľmi sú:
 - 1.2.2.1 Podporovať a rozvíjať pozitívny vzťah k tradičnej ľudovej kultúre a podnecovať na aktívnu činnosť v tejto oblasti;
 - 1.2.2.2 Podporovať poznanie hudobného folklóru z územia Slovenska, rozvíjať a podnecovať hudobné nadanie a kreativitu;
 - 1.2.2.3 Umožniť prezentovať výsledky svojej práce na verejnosti a konfrontovať ich s výsledkami iných;
 - 1.2.2.4 Poskytnúť priestor na vzájomnú konzultáciu a diskusiu súťažiacich s členmi odbornej poroty;
 - 1.2.2.5 Aktivizovať interpretov a priaznivcov hudobného folklóru, aby vyhľadávali spracúvali a interpretovali hudobný materiál s dôrazom na dodržiavanie a rozvíjanie štýlových interpretačných znakov tradičnej ľudovej hudby z územia Slovenska;
 - 1.2.2.6 Podporiť existenciu a činnosť kolektívov a sólistov interpretujúcich ľudovú hudbu;
 - 1.2.2.7 Objavovať nové talenty v oblasti interpretácie hudobného folklóru.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom, odborným garantom a hlavným finančným partnerom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Organizátormi sú regionálne a krajské osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.
- 1.3.3. Súťažiaci majú na všetkých stupňoch súťaže v prípade, že je to vo finančných možnostiach organizátora, zabezpečené cestovné náhrady, stravu/občerstvenie a pri viacdňových podujatiach aj ubytovanie.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je trojstupňová:
 - 2.1.1.1 regionálne súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.2 krajské súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.3 celoštátna súťaž a prehliadka.

- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola, pričom o konečnom výbere súťažiacich do celoštátneho kola rozhoduje programová rada.
- 2.1.3. Súťaž na každom stupni pozostáva zo súťažných vystúpení, z interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o iné aktivity.
- 2.1.4. Odborný rozborový seminár ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.
- 2.1.5. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

2.2. Súťažné kategórie

I. Ľudové hudby

- 2.2.1 **Počet členov: 3-8** (výnimkou sú hudobné zoskupenia vychádzajúce z regionálnej či lokálnej hudobnej tradície, napríklad „gajdošská dvojka“ – gajdy a husle).
- 2.2.2 **Nástrojové zloženie** musí zodpovedať hudobnej tradícii regiónu, z ktorého pochádza hudobný materiál, a musí obsahovať hudobné nástroje, ktoré v tradičnej slovenskej ansámblovej hudbe plnia melodickú, resp. harmonicko-rytmickú funkciu, ako napríklad husle, kontra, kontrabas. Alternatívou husľovej alebo violovej kontry môže byť akordeón. Takéto nástrojové obsadenie môže byť doplnené o ďalšie hudobné nástroje rešpektujúce hudobné tradície regiónu. Akceptované sú aj iné typy tradičných regionálnych hudobných zoskupení, ako napríklad citarové hudby, gajdošské muziky, nástrojové zoskupenia s heligónkou¹.

II. Spevácke skupiny

- 2.2.3 **Počet členov: 3-12.**
- 2.2.4 **Hudobný sprievod** je povolený v podobe jedného inštrumentalistu² alebo ľudovej hudby.

III. Sólisti speváci, spevácke duá

- 2.2.5 **Hudobný sprievod** je povolený v podobe jedného inštrumentalistu alebo ľudovej hudby.
- 2.2.6 Účinkujúci môže v rámci kategórie súťažiť len s jedným súťažným číslom.

IV. Sólisti inštrumentalisti

- 2.2.7 **Hudobný sprievod** inštrumentalistu nie je povolený.
- 2.2.8 Hudobný nástroj musí patriť do inštrumentára tradičnej ľudovej hudby z územia Slovenska a primárne spĺňať melodickú funkciu (pastierske píšťaly, gajdy, gajdica, ústna harmonika, heligónka atď.).
- 2.2.9 Inštrumentalista môže spievať, pri hodnotení sa však prihliada najmä na inštrumentálny prejav.
- 2.2.10 V rámci jedného súťažného čísla môže inštrumentalista hrať iba na jednom hudobnom nástroji.
- 2.2.11 Účinkujúci môžu v rámci kategórie súťažiť len s jedným súťažným číslom.

¹ Zobcová a priečna flauta nepatria do inštrumentára tradičnej ľudovej hudby Slovenska

² Hudobný nástroj z tradičného hudobného inštrumentára

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky kolektívy a sólisti, ktorí vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky a z tohto územia čerpajú hudobný folklórny materiál.
- 3.1.2. Do regionálneho kola súťaže sa súťažiaci prihlasujú **podľa miesta svojho bydliska alebo pôsobenia**. Ak sa v mieste bydliska/pôsobenia neuskutoční regionálne kolo, prihlásia sa do regionálneho kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori³.
- 3.1.3. Do súťaže sa **účinkujúci prihlasujú** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.

3.2. Súťažné podmienky

- 3.2.1. Účinkujúci prechádza všetkými stupňami súťaže **s tým istým súťažným vystúpením**, ktoré uvedie v základnom stupni súťaže⁴.
- 3.2.2. Trvanie súťažného čísla musí byť v rozsahu **3-5 minút**.
- 3.2.3. V čase prihlásenia súťažiacich do súťaže musí mať súťažiaci **minimálny vek 16 rokov**⁵.
- 3.2.4. **Hra z nôt nie je povolená**.
- 3.2.5. Odporúča sa interpretovať hudobný materiál regiónu, z ktorého pochádza interpret / interpreti.
- 3.2.6. **Slušné správanie** je nevyhnutnou podmienkou pre všetkých súťažiacich. Zahŕňa dodržiavanie pravidiel etiky, rešpekt voči ostatným, korektnú komunikáciu a vyhýbanie sa urážlivým či nevhodným prejavom. Súťažiaci musia prejavovať ohľaduplnosť a správať sa tak, aby svojím správaním neprispievali k vytváraniu napätia alebo konfliktov. Porušenie tohto kritéria môže byť dôvodom na okamžité vyradenie zo súťaže.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Regionálne a krajské súťaže a prehliadky

- 4.1.1. Musia sa uskutočniť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.
- 4.1.2. V prípade, že sa do daného kola⁶ súťaže prihlási menej ako 5 súťažných čísel, Národné osvetové centrum odporúča dané kolo **nerealizovať⁷, prípadne spojiť dve susedné kolá**.
- 4.1.3. Informácie o termíne a konaní regionálneho kola je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra čo najskôr po vyhlásení celoštátnej súťaže.
- 4.1.4. Po zadaní celoštátneho kola súťaže do systému prihlasovania je možné **požiadat o finančné prostriedky** na jeho realizáciu. Pravidlá, procesy a spôsob financovania súťaží upravujú samostatné dokumenty vydané Národným osvetovým centrom. Na nižšie kolá súťaží **nie je** potrebné žiadať finančné prostriedky, Národné osvetové centrum ich bude prideľovať na základe paušálu.
- 4.1.5. Organizátori jednotlivých kôl majú za úlohu pred konaním súťaže **skontrolovať prihlášky** súťažiacich a v prípade porušenia súťažných podmienok, súťažiacich **upozorniť a vyzvať** na nápravu. V opačnom prípade nemôžu byť do súťaže prijatí.

³ V ostatných prípadoch sa stáva základným stupňom súťaže krajské kolo.

⁴ Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty.

⁵ V ojedinelých prípadoch môže Národné osvetové centrum udeliť výnimku.

⁶ V prípade spojenia kôl viacerých súťaží sa myslí celkový počet súťažných čísel na podujatí.

⁷ Prihlásených účastníkov je po zrušení kola potrebné presmerovať na kolo vo vedľajšom regióne/kraji.

- 4.1.6. Po skončení daného kola označí organizátor postupujúcich interpretov a kolektívy do vyššieho kola priamo v systéme prihlasovania
- 4.1.7. **Protokol o udelení cien a výsledkov** je potrebné vyplniť v systéme prihlasovania **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže.
- 4.1.8. **Hodnotiacu správu** predsedu poroty je potrebné nahráť do systému prihlasovania **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže. Vzor formulára hodnotiacej správy je prílohou týchto propozícií.
- 4.1.9. Pri tvorbe propagačných materiálov **uvádza** organizátor daného kola súťaže **Národné osvetové centrum výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží. Na propagačných materiáloch je nevyhnutné **uviesť hlavný názov** postupovej súťaže „Vidiečanova Habovka“ a taktiež **podnázov** „celoštátna postupová súťaž a prehliadka hudobného folklóru dospelých“.

4.2. Krajské súťaže a prehliadky

- 4.2.1. Organizátor krajskej prehliadky zabezpečí **audiovizuálnu dokumentáciu** podujatia a dodá ju do Národného osvetového centra najneskôr **1 mesiac** pred termínom konania celoštátneho kola súťaže⁸.

4.3. Celoštátna súťaž a prehliadka

- 4.3.1. Organizátorom je Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne.
- 4.3.2. Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátneho podujatia.
- 4.3.3. Pri tvorbe propagačných materiálov **spolupracuje** organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra, **uvádza Národné osvetové centrum výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.
- 4.3.4. Celoštátne kolo súťaže môže upraviť komunikáciu na propagačných materiáloch zjednodušením podnázvu súťaže a nazývať podujatie festivalom.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

- 5.1.1. Odborná porota pozostáva z aktívnych odborníkov v oblasti etnomuzikológie, muzikológie, etnológie a pod. s adekvátnou viacročnou praxou, pričom sa odporúča proporcionálne zastúpenie porotcov so zameraním na spev, ansámblovú hru a hru na sólových nástrojoch.
- 5.1.2. Poroty môžu mať **3 až 5 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.
- 5.1.3. Vymenovanie porotcov
 - 5.1.3.1. Regionálne a krajské poroty navrhujú organizátori jednotlivých kôl súťaží, ich zloženie konzultujú s odbornými pracovníkmi Národného osvetového centra. Zloženie týchto porôt podlieha písomnému e-mailovému schváleniu odbornými pracovníkmi NOC. Následne poroty vymenujú riaditelia osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne a krajské kolá súťaže. Organizátorom odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.
 - 5.1.3.2. Programovú radu a celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**. Programová rada sa skladá spravidla z vybraných členov krajských a celoštátnych porôt a odborných pracovníkov Národného osvetového centra.

⁸ Organizátor krajskej prehliadky spíňa tiež všetko uvedené v bode 4.1.
[Propozície Vidiečanova Habovka 2025](#)

- 5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t.j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý je **vedúcim súťažného kolektívu/jednotlivca, autorom súťažného čísla** alebo v **blízkom príbuzenskom vzťahu** s účinkujúcimi.
- 5.1.5. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže musí mať na túto funkciu **osobnostné predpoklady a ľudský prístup, pričom**
- 5.1.5.1. hodnotí nezávisle a v súlade s kritériami hodnotenia;
 - 5.1.5.2. dodržiava hranice korektného pracovného vzťahu, ku všetkým účastníkom a zložkám, ktoré sa podieľajú na koordinácii, príprave a realizácii podujatia, pristupuje s rešpektom;
 - 5.1.5.3. správa sa dôstojne, eticky a profesionálne;
 - 5.1.5.4. dodržiava zásady rovnakého zaobchádzania a nediskriminuje z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

5.2. Hodnotenie súťaže

- 5.2.1. Hodnotenie súťažiacich sa vykonáva zaradením všetkých súťažiacich do **zlatého, strieborného a bronzového pásma**, prípadne **mimo nich**.
- 5.2.2. Ďalej sa na nižších stupňoch súťaže udeľuje jeden priamy postup do vyššieho kola **v každej kategórii**⁹. Na celoštátnom kole súťaže sa udeľuje jeden **titul laureáta v každej kategórii**. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.
- 5.2.3. Ak súťažiaci poruší súťažné podmienky, toto porušenie sa pri hodnotení súťažného čísla **nezoohľadňuje**. Porota je však povinná súťažiacich upozorniť na nedodržanie podmienok a v prípade postupu do vyššieho kola ich vyzvať, aby sa striktne **riadili pravidlami súťaže**. V prípade **závažného** porušenia podmienok môžu byť súťažiaci zo súťaže **vyradení**.
- 5.2.4. Predseda poroty na **regionálnej** a **krajskej** úrovni spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty. Na **celoštátnej** úrovni to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. Formulár hodnotiacej správy je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

5.3.1. Všeobecné

- 5.3.1.1. repertoár – výber piesní adekvátny veku interpretov a ich interpretačným možnostiam;
- 5.3.1.2. dramaturgická výstavba a scénické spracovanie tematicky uceleného súťažného čísla;
- 5.3.1.3. spracovanie hudobného materiálu zo zvukových, filmových a písomných prameňov;
- 5.3.1.4. dodržiavanie a zvládnutie lokálnych a regionálnych štýlovo-interpretačných znakov;
- 5.3.1.5. technická a interpretačná úroveň súťažiacich;
- 5.3.1.6. celkový výraz.

5.3.2. V I. kategórii – ľudové hudby

- 5.3.2.1. Intonácia a súhra celého hudobného zoskupenia;
- 5.3.2.2. Technika hry na jednotlivých hudobných nástrojoch;

⁹ Vo výnimočných prípadoch má porota právo neudeliť priamy postup do vyššieho kola.

- 5.3.2.3. Vhodnosť výberu nástrojového obsadenia vo vzťahu k interpretovanému (lokálnemu, regionálnemu) hudobnému materiálu;
- 5.3.2.4. Dodržiavanie a zvládnutie štýlovo-interpretačných znakov ansámblového prejavu (variačná technika, harmonicko-rytmický sprievod a pod.).

5.3.3. V II. kategórii – spevácke skupiny

- 5.3.3.1. **kvalita hlasov** (farba, rozsah), súzvuk skupinového spevu;
- 5.3.3.2. **intonácia**;
- 5.3.3.3. **vyváženosť** a proporčné zastúpenie jednotlivých hlasov a súzvuk v rámci skupinového spevu;
- 5.3.3.4. **dodržiavanie štýlotvorných vokálnych prvkov** typických pre danú lokalitu alebo región (vedenie hlasov, spôsob tvorenia tónu, predspev, výskanie a pod.).

5.3.4. V III. kategórii – sólisti speváci, spevácke duá

- 5.3.4.1. **kvalita hlasov** (farba, rozsah), súzvuk hlasov speváckeho dua;
- 5.3.4.2. **intonácia**;
- 5.3.4.3. **vyváženosť** a proporčné zastúpenie jednotlivých hlasov a súzvuk v rámci speváckeho dua;
- 5.3.4.4. **dodržiavanie štýlotvorných vokálnych prvkov** typických pre danú lokalitu alebo región (vedenie hlasov, spôsob tvorenia tónu, predspev, výskanie a pod.).

5.3.5. V IV. kategórii – sólisti inštrumentalisti

- 5.3.5.1. **technika hry**;
- 5.3.5.2. **výber piesní** zodpovedajúci typu nástroja;
- 5.3.5.3. **dodržiavanie a zvládnutie štýlovo-interpretačných znakov**, typických pre danú lokalitu alebo región;
- 5.3.5.4. sprievodný spev, ak je v súlade s charakterom regiónu a typom hudobného nástroja. Primárne sa však hodnotí hra na hudobnom nástroji.

5.4. Ceny

- 5.4.1. V súťaži sa udeľujú vecné ceny a diplomy.
- 5.4.2. Laureáti a vybraní najúspešnejší súťažiaci sa budú prezentovať v scénických programoch na **Folklornom festivale Východná 2025**.

6. KONTAKT

6.1. V prípade nejasností kontaktujte odborného pracovníka Pohronského osvetového strediska pre folklór:

Jana Miháliková

Pohronské osvetové stredisko – kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja

Dukelských hrdinov 321/21

965 01 Žiar nad Hronom

folklor@osvetaziar.sk

pos.vzdelavanie@gmail.com

0905/11 77 95

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpísaním generálnym riaditeľom Národného osvetového centra
- 7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- 7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok a pokynov uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažiaci / súťažný kolektív prijatý do súťaže alebo môže byť zo súťaže vyradený.
- 7.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že berie na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:
 - 7.5.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo video dokumentácie s jeho podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiaceho na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ);
 - 7.5.2. obrazové snímky (podobizne) súťažiaceho budú vyhotovené a budú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo video dokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutého súťažiaceho nie je potrebný;
 - 7.5.3. použitie obrazových snímkov (podobizní) súťažiaceho podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.
- 7.6. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospeléj osoby (choreografa, pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospeléj osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného či sociálneho charakteru.
- 7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažný umelecký výkon nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má usporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu.
- 7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon, a to najmä, avšak nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu svojho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu svojho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.
- 7.9. Osobné údaje súťažiaceho budú vyhlasovateľom spracúvané v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (ďalej len „Nariadenie“). Súťažiaci vyhlasuje, že mu boli poskytnuté všetky relevantné informácie o spracúvaní jeho osobných údajov, ktoré sú dostupné na webovom sídle objednávateľa www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.
- 7.10. Prílohy k propozíciám
 - 7.10.1. Príloha číslo 1 – Formulár hodnotiacej správy pre porotcov (vypĺňa predseda poroty na nižších stupňoch súťaže a všetci členovia poroty na celoštátnej úrovni);
 - 7.10.2. Príloha číslo 2 – Zoznam odporúčaných porotcov.